

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.78.2.20>

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ ВОДІЇВ НА СТАН СП'ЯНІННЯ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я І ОФОРМЛЕННЯ ЙОГО РЕЗУЛЬТАТІВ

Чорнобривець Ю.М.,
*аспірантка кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2319-1984>,
e-mail: Yliacho1@ukr.net*

Чорнобривець Ю.М. Проблемні аспекти проведення огляду водіїв на стан сп'яніння в закладах охорони здоров'я і оформлення його результатів.

Реалізація курсу на інтеграцію України до Європейського Союзу обумовила потребу приведення національного законодавства у відповідність до європейських стандартів. На сьогоднішній день досить актуальною бачиться проблема ефективного виявлення та фіксації випадків перебування водіїв транспортних засобів у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських засобів, що знижують увагу та швидкість реакції. Наголошено, що керування транспортними засобами у стані сп'яніння є одним із найнебезпечніших адміністративних правопорушень, що часто призводить до непоправних наслідків. Статтю присвячено розкриттю проблемних питань правового регулювання проведення медичних оглядів (обстежень) у справах про адміністративні правопорушення в Україні. Запропоновано зміни до Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, затвердженої наказом МВС України, МОЗ України від 09.11.2015 № 1452/735. Обґрунтовано доцільність збільшення часу доставки для огляду водіїв транспортних засобів, які мають бути оглянуті в закладах охорони здоров'я для встановлення факту перебування у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, а також зміни і доповнення до п. 9 Розділу II «Проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння поліцейським і оформлення його результатів» Інструкції. Розкрито проблему недостатнього законодавчого врегулювання процедури фіксації результатів огляду, лабораторних досліджень та діагнозу, які стосуються оформлення результатів медичного огляду з метою виявлення перебування водія у стані сп'яніння.

Ключові слова: огляд водіїв на стан сп'яніння, медичний огляд, адміністративна відповідальність, стан сп'яніння, ознаки сп'яніння.

Chornobryvets Yu.M. Problematic aspects of conducting an examination of drivers for the state of intoxication in health care institutions and processing it's results.

The implementation of the course for the integration of Ukraine into the European Union resulted in the need to bring national legislation into compliance with European standards. Today, the problem of effectively detecting and recording cases of drivers operating vehicles under the influence of alcohol, drugs, or other intoxicating substances, which can impair attention and reaction speed, remains highly relevant. It is emphasized that driving vehicles while intoxicated is one of the most dangerous administrative offenses, often resulting in irreparable consequences. The article is devoted to exploring the problematic issues concerning the legal regulation of medical examinations in cases of administrative offenses in Ukraine. Amendments are proposed to the Instruction on the procedure for detecting signs of alcohol, drug, or other intoxication in drivers of vehicles, or those under the influence of drugs that reduce attention and reaction speed. This Instruction was approved by the order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, the Ministry of Health of Ukraine dated November 9, 2015, No. 1452/735. The rationale is substantiated for extending the time allowed for the examination of drivers of vehicles who need to be assessed in healthcare institutions to ascertain their

state regarding alcohol, drug, or other intoxication, as well as proposing changes and additions to clause 9 of Section II - 'Conducting an examination of the state of alcohol intoxication by a police officer and registration of its results' of the Instructions. The article highlights the issue of inadequate legislative regulation of the procedure for recording the results of the examination, laboratory tests, and diagnosis, particularly concerning the registration of medical examination results to detect the presence of driver intoxication.

Key words: inspection of drivers of vehicles, being in a state of intoxication, signs of intoxication.

Постановка проблеми. Курс на європейську інтеграцію обумовив потребу трансформації національної моделі публічного адміністрування. Багато в чому це стосується не лише зміни назв, принципів і завдань у роботі публічних інституцій, а й зміни самої філософії функціонування держави та приведення у відповідність до європейських стандартів. На сьогоднішній день досить актуальною проблемою вбачається виявлення та фіксація стану у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Водій, знаходячись у стані сп'яніння, наражає не тільки себе, а й інших учасників дорожнього руху на небезпеку. Знаходячись за кермом транспортного засобу, водій вже перебуває під впливом джерела підвищеної небезпеки (маємо на увазі транспортний засіб), а стан сп'яніння посилює у суб'єкта можливість порушення Правил дорожнього руху. Суворе дотримання вимог законодавства під час керування транспортними засобами сприятиме зменшенню порушень правил дорожнього руху та, як наслідок, обумовить скорочення негативних наслідків таких правопорушень. Тому необхідним вбачається вироблення чіткого алгоритму дій при виявленні осіб, що керують транспортними засобами в стані сп'яніння та належної фіксації станів сп'яніння. Невідворотність покарання буде направлено на виховання у суспільстві відчуття безпеки та бажання дотримуватися Правил дорожнього руху. Сьогодні національне законодавство потребує модернізації та вдосконалення у частині врегулювання процедури фіксації результатів огляду, лабораторних досліджень та діагнозу, які стосуються оформлення результатів медичного огляду та лабораторних досліджень з метою виявлення перебування водія у стані сп'яніння.

Стан опрацювання. Аналіз наукових і публіцистичних джерел свідчить про значну кількість робіт, присвячених проблемам виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування таких осіб під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Питаннями провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху займалися Ю. Битяк, С. Комісаров, О. Бандурка, І. Голосніченко, В. Доненко, Т. Коломєць, Р. Михайлов. З-поміж інших можна відмітити праці: Б. Бейсенова, В. Бурдіна, А. Музики, В. Гаркуші, які висвітлювали проблеми адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень у стані сп'яніння. Водночас більшість аспектів цієї проблеми залишаються сьогодні недостатньо дослідженими та врегульованими.

Метою статті є розкриття проблемних аспектів проведення огляду водіїв на стан сп'яніння в закладах охорони здоров'я і оформлення його результатів. Досягненню поставленої мети сприятиме використання прийомів і способів наукового пізнання, в основу яких покладено діалектичний та індуктивний методи.

Виклад основного матеріалу. Керування транспортними засобами водіями в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, належить до найбільш тяжких порушень у сфері безпеки дорожнього руху. Питання щодо правового регулювання визначення та встановлення стану такого сп'яніння є наразі актуальним. Перебуваючи в стані сп'яніння, водій становить загрозу для життя та здоров'я інших учасників дорожнього руху. Згідно з п. 2.9. Правил дорожнього руху України, водієві забороняється керувати транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції [1].

Згідно з Інструкцією про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, встановлено процедуру проведення оглядів водіїв транспортних засобів на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції (далі - Інструкція № 1452/735), затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України № 1452/735 від 09.11.2015 [2], встановлено порядок виявлення стану сп'яніння та процедуру оформлення результатів такого огляду.

Відповідно до п. 2 розділу I Інструкції № 1452/735, закріплено, що огляду на стан сп'яніння підлягають водії транспортних засобів, щодо яких у поліцейського уповноваженого підрозділу Національної поліції України є підстави вважати, що вони перебувають у стані сп'яніння згідно з ознаками такого стану [2]. Однак чинне законодавство не містить уточнення, який підрозділ Національної поліції України має право проводити огляд, тобто є уповноваженим.

В Інструкції № 1452/735 наведено ознаки алкогольного та наркотичного сп'яніння, але не наведено визначення станів сп'яніння (алкогольного, наркотичного чи іншого) або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.

Згідно з Інструкцією № 1452/735, ознаками алкогольного сп'яніння є: запах алкоголю з порожнини рота; порушення координації рухів; порушення мови; виражене тремтіння пальців рук; різка зміна забарвлення шкірного покриву обличчя; поведінка, яка не відповідає обстановці [2].

У свою чергу, ознаками наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, є: наявність однієї чи декількох ознак стану алкогольного сп'яніння (крім запаху алкоголю з порожнини рота); звужені чи дуже розширені зіниці, які не реагують на світло; сповільненість або навпаки підвищена жвавість чи рухливість ходи, мови; почервоніння обличчя або неприродна блідість [2]. Примітно, що за текстом Інструкції № 1452/735 використано поняття «лікарські препарати», хоча національне законодавство використовує інше словосполучення – «лікарські засоби».

Огляд особи на стан сп'яніння проводиться поліцейським на місці зупинки транспортного засобу з використанням спеціальних технічних засобів, дозволених до застосування Міністерством охорони здоров'я України (МОЗ України) та Державним комітетом України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандартом), лікарем закладу охорони здоров'я (у сільській місцевості за відсутності лікаря – фельдшером фельдшерсько-акушерського пункту, який пройшов спеціальну підготовку) [2].

Отже, **встановлення стану алкогольного сп'яніння здійснюється на підставі огляду**, що проводиться згідно з вимогами Інструкції № 1452/735 поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів. У розпорядженні поліцейських знаходяться наступні тестери і газоаналізатори, а саме: Драгер, AlcoQuant 6020, Alcotest 6510, Alcotest 6810, Alcotest 7410 Plus com, Алконт 01. Якщо показники тестерів або газоаналізаторів після проведення тесту мають цифровий показник більше 0,2 проміле алкоголю в крові, то водій транспортного засобу повинен нести юридичну відповідальність. Цей показник фактично відповідає вживанню приблизно 30-50 грамів міцного алкоголю, 100-200 грамів сухого вина, 330-500 грамів пива. Аналіз законодавства європейських держав дозволяє стверджувати, що у Франції, Іспанії, Італії, Швейцарії, Ірландії, Нідерландах допустимий рівень алкоголю в крові не повинен перевищувати 0,5 проміле, Великій Британії – 0,8 проміле, Чорногорії – 0,3 проміле, Швеції – 0,2 проміле.

Спеціальні технічні засоби, що використовуються, повинні мати сертифікат відповідності і свідоцтво про перевірку робочого засобу вимірювальної техніки. Перед проведенням огляду на стан сп'яніння поліцейські інформують водія транспортного засобу про порядок застосування спеціального технічного засобу і на його вимогу надають сертифікат та свідоцтво про перевірку робочого засобу вимірювальної техніки.

Дещо іншою є процедура при відмові водія транспортного засобу від проходження огляду на стан сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу або його незгоди з результатами огляду проведеного поліцейським. У разі відмови водія транспортного засобу від проходження огляду на стан сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу або його незгоди з результатами огляду, проведеного поліцейським, такий огляд проводиться в найближчому закладі охорони здоров'я, якому надано право на його проведення відповідно до статті 266 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) [2, 3].

Водночас, у разі скоєння дорожньо-транспортної пригоди, унаслідок якої є особи, що загинули або травмовані, проведення огляду на стан сп'яніння учасників цієї пригоди є обов'язковим у закладі охорони здоров'я [2].

Згідно з ч. 4 ст. 266 КУпАП, огляд осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їхню увагу та швидкість реакції, здійснюється в закладах охорони здоров'я не пізніше двох годин з моменту встановлення підстав для його здійснення. Огляд у закладі охорони здоров'я та складення висновку за результатами огляду проводиться в присутності поліцейського. Кожний випадок огляду осіб на стан алкоголь-

ного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, у закладі охорони здоров'я реєструється в порядку, визначеному спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі охорони здоров'я [3]. Хоча на практиці присутність поліцейського під час медичного огляду не завжди видається можливою. Вказана норма є імперативною та вказує на обов'язкову присутність поліцейського при огляді у закладах охорони здоров'я та при складанні висновку за результатами такого огляду. З цього приводу В. Гаркуша зазначає, що особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена статтею 130 КУпАП, свідчать про неправомірну практику закриття провадження судами, коли водії транспортних засобів, щодо яких складено протокол про адміністративне правопорушення за відмову від проходження в установленому порядку огляду на стан сп'яніння в присутності двох свідків протягом двох годин із моменту виявлення поліцейськими підстав для проходження такого огляду, проходять його в закладах охорони здоров'я самостійно без участі поліцейських. Це суперечить частині 4 статті 266 КУпАП» [4, с. 45-46].

Згідно з п. 6 розділу II Інструкції № 1452/735, огляд на стан алкогольного сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу проводять в присутності двох свідків [2]. Але закріплена у КУпАП процедура проведення огляду на стан алкогольного сп'яніння дещо відрізняється від тієї, що вказана в Інструкції № 1452/735.

Відповідно до ч. 2 ст. 266 КУпАП, огляд особи, яка керувала транспортним засобом, морським, річковим, малим, спортивним судном або водним мотоциклом, на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, проводиться поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів. Під час проведення огляду осіб поліцейський застосовує технічні засоби відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів огляд проводиться у присутності двох свідків. Матеріали відеозапису обов'язково долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення [3].

Відповідно до п. 4 Порядку, направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду (далі – Порядок), огляд на місці зупинки транспортного засобу проводиться із застосуванням технічних засобів відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів - у присутності двох свідків. Матеріали відеозапису обов'язково долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення [5]. Отже, зазначений порядок передбачає застосування відеозапису, що є належним засобом фіксації при виявленні стану алкогольного сп'яніння і не потребує необхідності пошуку двох свідків.

Говорячи детальніше про процедуру проведення огляду на стан сп'яніння в закладах охорони здоров'я і оформлення його результатів, зауважимо, що, згідно з п. 3 розділу III Інструкції № 1452/735, огляд у закладах охорони здоров'я щодо виявлення стану сп'яніння проводиться лікарем закладу охорони здоров'я (у сільській місцевості за відсутності лікаря – фельдшером фельдшерсько-акушерського пункту), який пройшов тематичне удосконалення за відповідною програмою згідно з чинним законодавством [2]. Є особливість щодо проведення такого огляду, що полягає у визначенні наркотичного засобу або психотропної речовини, тобто обов'язковому проведенні лабораторних досліджень. Метою лабораторних досліджень є виявлення або уточнення наявних речовин, що здатні спричинити стан сп'яніння у водія.

Також, відповідно до п. 9 та п. 10 розділу II Інструкції № 1452/735, з метою забезпечення достовірності результатів огляду водіїв транспортних засобів, які мають бути оглянуті в закладах охорони здоров'я, поліцейський забезпечує доставку цих осіб до найближчого закладу охорони здоров'я не пізніше, ніж протягом двох годин з моменту виявлення підстав для його проведення. **Результати огляду на стан сп'яніння водія транспортного засобу, проведеного поліцейським**, зазначаються в акті огляду на стан алкогольного сп'яніння з використанням спеціальних технічних засобів. У випадку установлення стану сп'яніння результати огляду, проведеного поліцейським, зазначаються у протоколі про адміністративне правопорушення, до якого долучається акт огляду [2].

Акт огляду складається у двох примірниках, один з яких вручається водію, а другий залишається у поліцейського та/або долучається до протоколу про адміністративне правопорушення у разі встановлення стану сп'яніння [2].

Відповідно до п.п. 12–14 розділу III Інструкції № 1452/735, предметом дослідження біологічного середовища можуть бути слина, сеча та змиви з поверхні губ, шкірного покриву обличчя і рук. Для дослідження біологічного середовища може використовуватися кров, якщо в обстежуваній особі не-

можливо взяти зразки біологічних середовищ, вказаних у пункті 12 цього розділу. Якщо водій – учасник дорожнього руху – внаслідок дорожньо-транспортної пригоди перебуває у несвідомому стані або з тяжкими травмами, обов'язково проводиться дослідження біологічного середовища або крові на вміст алкоголю, наркотичних чи психотропних речовин у закладах охорони здоров'я, куди він доставлений [2]. Після огляду на стан сп'яніння та лабораторними дослідженнями встановлюється діагноз, який вноситься до акта медичного огляду. Згідно з п. 16 розділу III Інструкції № 1452/735, висновок щодо результатів медичного огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції (далі – висновок щодо результатів медичного огляду особи на стан сп'яніння), видається на підставі акта медичного огляду [2]. Висновок про результати медичного огляду особи на стан сп'яніння складається в усіх випадках безпосередньо після огляду особи у трьох примірниках: перший примірник видається під підпис поліцейському, який доставив дану особу на огляд, другий видається оглянутій особі, а третій залишається в закладі охорони здоров'я. На практиці для отримання результатів дослідження необхідний час, іноді від одного до трьох тижнів, а, отже, стан сп'яніння визначити неможливо до отримання результатів лабораторних досліджень і складання протоколу про адміністративне порушення переноситься до отримання таких результатів.

Згідно з п. 1 розділу X Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі, затвердженої наказом МВС України від 07.11.2015 № 1395 «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі», водії, стосовно яких у поліцейських є достатні підстави вважати, що вони перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їхню увагу та швидкість реакції, підлягають відстороненню від керування цими транспортними засобами та огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції [6].

У наведеному аспекті доцільно вказати на статтю 286-1 Кримінального кодексу України (далі – КК України). Так, ч. 1 ст. 286-1 КК України передбачено кримінальну відповідальність за порушення Правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження [7]. Для визнання особи винною у вчиненні кримінального правопорушення, що передбачено статтею 286-1 КК України необхідно мати висновок експерта з метою підтвердження стану сп'яніння, що різниться з притяганням до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення, оскільки там достатньо наявності висновку про результати медичного огляду.

Висновки. Пропонуємо внести зміни і доповнення до Інструкції № 1452/735.

Як висновок, наголосимо на необхідності збільшення часу доставлення для огляду водіїв транспортних засобів, які мають бути оглянуті в закладах охорони здоров'я для встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських засобів, що знижують увагу та швидкість реакції. Обґрунтовано, що збільшення часу є необхідним для належної фіксації станів сп'яніння. Потребує закріплення в змісті Інструкції № 1452/735 визначення поняття стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських засобів, що знижують увагу та швидкість реакції. Зокрема, у п. 2 розділу I Інструкції № 1452/735 необхідно конкретизувати підрозділи Національної поліції України, які мають право проводити огляд на стан сп'яніння водіїв.

Викласти абзац 1 п. 6 розділу II Інструкції № 1452/735 в наступній редакції: «під час проведення огляду водіїв транспортних засобів поліцейські застосовують технічні засоби відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів огляд проводиться у присутності двох свідків. Матеріали відеозапису обов'язково долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення».

Викласти п. 9 розділу II Інструкції № 1452/735 в наступній редакції: «з метою забезпечення достовірності результатів огляду водіїв транспортних засобів, які мають бути оглянуті в закладах охорони здоров'я, поліцейський забезпечує доставку цих осіб до найближчого закладу охорони здоров'я як найшвидше, але не пізніше, ніж протягом трьох годин з моменту виявлення підстав для його проведення».

Викласти перше речення п. 4 ст. 266 КУпАП в наступній редакції: «огляд осіб на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що

знижують їхню увагу та швидкість реакції, здійснюється в закладах охорони здоров'я якнайшвидше, але не пізніше, ніж протягом трьох годин з моменту встановлення підстав для його здійснення».

Перспективи подальших наукових досліджень вбачаються нами у розробленні єдиних стандартів та вимог до обов'язкових медичних оглядів (обстежень) в справах про адміністративні правопорушення.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Правил дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України № 1306 від 10.10.2001 № 1306 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення 13.07.2023).
2. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: Наказ МВС України, МОЗ України від 09.11.2015 № 1452/735 URL: <https://data.rada.gov.ua/laws/show/z1413-15.json#Text> (дата звернення 13.07.2023).
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text> (дата звернення 13.07.2023).
4. Гаркуша В. Особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена статтею 130 Кодексу України про адміністративні правопорушення. *Національний юридичний журнал*. 2017. Лютий. С. 44-46. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2017/1/10.pdf> (дата звернення 13.07.2023).
5. Про затвердження Порядку про направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 № 1103 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1103-2008-%D0%BF#Text> (дата звернення 13.07.2023).
6. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 URL: <https://data.rada.gov.ua/laws/show/z1408-15.json#Text> (дата звернення 13.07.2023).
7. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.04.2001 № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення 13.07.2023).